

Учитель

Газета Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

№13-14 (314-315)

30 грудня 2022 року

Видається з 1933 року

ВІТАЄМО З РІЗДВОМ ТА НОВИМ 2023 РОКОМ! ДОРОГІ СКОВОРОДИНІВЦІ!

Рік, що минає, був для нас неймовірно важким. Але одночасно це був рік неймовірної стійкості, незламності, героїзму й згуртованості українського народу.

Хочу подякувати кожному сквородинівцю за його внесок у збереження нашого університету в умовах нових викликів і забезпечення подальшого розвитку педагогічної освіти в Україні.

Незважаючи на величезні труднощі, ми зробили гідний набір першокурсників і здійснили випуск магістрів — педагогів нової формації — стійких і непереможених бійців освітянської ниви, педагогів-миротворців із сформованим стійким моральним духом перемоги у війні, здатних виховувати справжніх громадян і патріотів України, створювати умови для безпечного

життя й мирного співіснування в суспільстві, долати життєві перешкоди й рухатися до перемоги над злом і соціальною несправедливістю.

Хочу сердечно Вас привітати з Різдвом Христовим і Новим роком! Від душі бажаю кожному з Вас міцного здоров'я, успіхів у праці та навчанні, міцного здоров'я, любові, добробуту, родинного затишку, наснаги, безмежного щастя, невичерпної енергії, миру та процвітання України!

З пошаною до кожного і вірою в Перемогу
ректор університету
Юрій Бойчук

Випуск — 2022

У ДОБРУ ПУТЬ, ВИПУСКНИКИ!

Головна університетська подія цього навч. року — випуск магістрів, який відбувся 30 грудня попри всі труднощі воєнного часу.

Завдяки відмінним навчанням впродовж усіх років перебування в ун-ті, участь у науково-дослідній роботі, активну громадську, волонтерську, спортивну та творчу діяльність у зв'язку із проведенням урочистостей «Випуск магістрів — 2022» будуть відзначені здобувачі II (магістерського) рівня навчання в таких номінаціях:

«Премія імені Г.С. Сковороди»:
Діана Овчарова (ф-т початк. навчання);
Юлія Сазіна (ф-т мистецтв);
Вікторія Луганська (ф-т природничої, спец. і здоров'язбережувальної освіти);

Ксенія Циганкова (ф-т ФВ і спорту);
Аліна Постол (ф-т соціальних і поведінкових наук);
Анастасія Гребешкова (фізико-математ. ф-т);
Євгенія Козачок (ф-т дошкіль. освіти);
Марія Михайленко (УМЛФ імені Г.Ф. Квітки-Осн. янненка);
Данііл Топчій (ф-т історії і права);
Аліна Коляда (ф-т іноз. філології).

«Лідер студентського життя» — 12 магістрів, **«Інтелектуал»** — 15 магістрів, **«Громадський діяч»** — 10 магістрів, **«Творча особистість»** — 14 магістрів, **«Кращий медійник»** — 6 магістрів, **«Волонтер в умовах воєнного**

стану» — 7 магістрів, **«Олімпійські надії»** — 2 магістри.

Новою цифрою про випуск.

Усього випуск магістрів становить 705 осіб, з яких 294 — денної ф. навч. та 411 — заочної. З них випускаються:

8 магістрів-іноземців; 54 здобувачі ІІ-ту післядипломної освіти і менеджменту (8 — денної і 46 — заоч. форм навч.).

Дипломи з відзнакою отримають — 164 випускники (83 — денної і 81 — заоч. форм навч.).

До 300-річчя Г.С. Сковороди

УСПЕРЕМАГАЮЧА СВІТЛОМУДРІСТЬ

На тлі варварської війни рашистської московії проти України в ХНПУ імені Г.С. Сковороди з 30 листопада по 2 грудня відбулася знакова подія — Міжнародна НК «Філософія Григорія Сковороди і ми — українці».

Ушановували гідного сина Українського народу — великого Народолюбця, Мудролюбця, Філософа, Педагога, Добротворця в умовах агресії зvierододілих «єднородців», метою яких є знищення нашої ідентичності, державності, духовної й політичної Суверенності.

Війна докорінно змінила сценарії заходів, зумовила сутнісне переосмислення сенсів нашого буття крізь призму ідеалів, цінностей, світовидчущав Сковороди. Вона вкотре нагадала сущим, що вандалізм «рускомірців» у ХХІ ст. не є дивиною. Адже й у часи, коли жив великий Просвітник, і за століття до його появи на світ, умови в тоталітарній московії — «тюрми народів» — були вкрай руйнівними для свободи, життєтворчості, національної культури, самосвідомості українського народу, його державності.

Майже за сто років до народження Сковороди (1627 р.) наказом царя Михайла (ініціатива московськ. патріарха Філарета) було скасовано всі українські примірники «Учительного Євангелія» Кирила Ставровецького, а пізніше «патріархом» Іоакимом знищувалися всі твори Радивилівського, Могили, Барановича, Гізеля та інших українських інтелектуалів. Собор рпц проголосував анафему на книги, що були надруковані в Києві.

Саме на активний період життя Сковороди припадають люті заборони на викладання українською в Києво-Могилянській академії (указ екатеріни II 1763 р.), українського букваря (1769 р.), а 1775 р. були закриті українські полкові школи (зруйнування Запорізької Січі).

За таких несприятливих обставин і формувалася волелюбний сквородинський дух, спраглий свободи. Очевидно, що для рідного народу, для «себе» і для наших сучасників писався ним вірш громадянського і національного звучання «De libertate» («Свобода»), визначальним мотивом і цінністю якого є захищеність боротьбою народної волі: «Слава навіки буде

з тобою, / Вольності отче, Богдане герою!».

А для власного «Я» він стверджує: «Щоб без свободи не міг я лишитись», об'єднуючи внутрішню й народну Свободу як найвище суспільне благо. Багатозначний, багатовимірний, невлесний, непізнаний, з глибокою мовою образів і символів, Сковорода потребує осучасненого «читання», пізнаючи «Себе» і «Світ» Серцем, яке є всьому ГОЛОВА, коли логіка гармонізується з чуттєвою ірраціональністю. Визначальний педагогічний принцип, який уможлиблює знаходити в сквородинському «невидимому» «видиме», спонукає говорити з Людиною, своїм Родом і Народом ПРАВДОЮ. І справді, через століття наступне покоління будителів українського Духу (Шевченко, Костомарів, Куліш), створюючи першу політичну організацію (Кирило-Методіївське братство), цю загальнолюдську цінність вигравіювали на своїй печатці «Пізнай Правду і вона зробить тебе вільним».

падливої ласки, напівправди, возвеличування, а лише людськості, бо стоячи, за висловом О. Хиждеу, як «самотня гора в степу», він назавжди залишився духовно близьким своєму народу, охоплений невимовною любов'ю до рідної землі.

Але особливі враження — поза кадром урочистостей, формальних дійств, коли відвідуєш Ун-т і Музей у Сковорodinivci. Раними емоції, які нічим вгамувати, нуртували в цих місцях, укріплених шрамами війни, руйнаціями, попелищами, що нібито продовжували виробляти енергію сквородинського «серця», самооберігались і вірячи в ту щасливу годину, коли великий Любомудр знову повернеться у свої родинні пристанища — до рідного Ун-ту, зруйнованого російськ. нацистами, у нагрітій людським теплом ошатні світлиці зруйнованої будівлі НЛМ музею в Сковорodinivci, де на могили символічно розгалужуються на засохлому дереві молоді пагони —

цілеспрямовано в центр української Душі, у символічні вітражні композиції, присвячені Петру Могили, Івану Мазепі, Григорію Сковороді, Тарасу Шевченку, що утворюють безкінечність національного космосу.

Однак віримо, що здолаємо зло. В Ун-ті звучатиме музика, простір насититься пахощами квітів, а високість слова й романтична атмосфера молодості, успогинаюча й усьперемагаюча, сягатиме за далекий обрій з вірою в краще. А над цим усім торжеством, святковим відлунням витатиме живий і величний образ українського Народолюбця з його словом вічної істини — «Ми сотворим світ получший». Неодмінно, так і буде, захистивши й зберігши свою ідентичність, державність, Свободолюбність. У його філософії життя продовжуємо знаходити ту силу, що існує в позачасі, котра здатна «спалахувати» високою почуттєвою енергією мужності українського серця.

Сковорода — не усамітнений пустельник із вузликом за плечима, що босоніж подорожує світом. Він — пристрасний бунтар і захисник Франції з свободи. Його сучасник, француз українського походження Жан Верне задував про його запальну й емоційну натуру. Тож звідки брався цей протуберанцевий світ? Кажуть, що від любові. До Людини, Народу, України. І Словом, і Ділом. У «Букварі миру» Сковорода напише: «Нічого не збудувати словом, якщо зруйнувати те саме ділом». Ця проста й водночас глибина філософії Сковороди в ставленні до рідної землі, України передавалась усім наступним поколінням. Вона звучала й у «годину щасливу, і в годину негоди», закликаючи українців Шевченковим Словом: «Свою Україну любіть!»

Любімо Україну та її Свободу, тоді переможемо вражу силу на Рідній Землі, де народився, мандрував, жив і творив світломудрий Сковорода.

Георгій Філіпчук, докт. пед. наук, проф., акад. НАПН України

ФІЛОСОФІЯ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ І МИ — УКРАЇНЦІ

На пошану 300-річчя від Дня народження мислителя в Сковорodinivskomu ун-ті з 30 листопада до 2 грудня 2022 р. відбулася Міжнародна НК «Філософія Григорія Сковороди і ми — українці».

Конференція зібрала громадських діячів, керівників області й міста, науковців НАН і НАПН України, ректорів вишів, студентів і аспірантів. Сьогодні Григорій Сковорода — світоч, який як ніколи об'єднує націю у священній війні за свободу й українську ідентичність.

30 листопада відбулося перше пленарне засідання конференції. Мета конференції — актуалізація ідей великого філософа та їх імплементація у вітчизняну систему навчання й виховання нового покоління. Сковорода вчительську справу вважав величчю, благородною і найпотрібнішою у світі. Учитель — носій світла й це добре знають носії темряви. Саме тому одна з ворожих ракет і була спрямована в ніч з 5 на 6 липня в Сковорodinivskiy педагогічний

які сповідував Григорій Савич і які слугують духовними орієнтирами в буремному сьогодні. Для участі в телемості до нашого ун-ту завітали очільник ХОБА Олександр Синегубов.

Спільно з студентами та викладачами, Володимир Зеленський відзначив: «Я з великою повагою ставлюся до викладачів. Знаю, що це складна робота, адже сам народився в сім'ї викладача. Але розумію, як непросто й студентам, бо сам був студентом». У своєму виступі голова держави також відзначив, що сьогодні Україна спроможна віднайти свою справжню спадщину завдяки роботі науковців і фахівців, які мають глибокі знання з історії: «Сьогодні хочеться найбільше забути, але нашої, української. Нашу ідентичність треба підтримувати».

Телемост Президент України зі студентами

ун-т як унікальний освітньо-науковий і культурно-духовний осередок, де відбувається вишкіл і гартування особистості Вчителя. Але на теренах ун-ту відбулося справжнє диво: пам'ятник Г. Сковороді, який рятувальники дістали з-під завалів, виявився абсолютно неушкодженим. Світло перемогло темряву! Сковорода знову став символом міцї й незламного духу українців! Орда не розуміє, що своїми варварськими діями неможливо знищити наші цінності й багатовікову самобутню історію України. Руйнуючи символи нації, не можна зруйнувати нашу любов

Президент подякував студентам і викладачам за стійкість у цей непростий час. Відповідаючи на запитання аудиторії, глава держави висловив переконання, що всіх присутніх об'єднує як прийдешня визначна дата — 300-річчя від дня народження Григорія Сковороди, так і любов до України й велика повага до її історії.

Юрій Бойчук

Своїми враженнями про участь у телемості поділився Євген Бондаренко, студент 4 курсу, Голова Студенської Ради УМЛФ імені Г.Ф. Квітки-Осн. янненка.

Почесні гості пленарного засідання

до Батьківщини, належність до свого роду і народу. Оптимістичні слова Г. Сковороди «Ми побудуємо світ кращий. Створимо день веселіший» є свідченням для нас того, що після Перемоги Україна набуде небувалого розквіту!

У межах заходу учасники зібралися з виставкою-презентацією Сковорodinivskogo ун-ту, на якій були представлені кращі педагогічні практики, наукові лабораторії, пріоритетні напрямки наукових досліджень та творчі роботи сквородинівців.

1 грудня учасники конференції відвідали С. Сковорodinivku і вклонилися могилі видатного сина українського народу.

У межах конференції 2 грудня відбувся телемост, який дозволив студентам ун-ту Григорію Сковороді в Переяславі, Києво-Могилянської академії та Харківського педагогічного університету поспілкуватися з Президентом України Володимиром Зеленським і разом поговорити про вічні цінності,

«Мені випала нагода особисто звернутися й поставити запитання Президентові про те, що саме в такий непростий, але доволі знаменитий час додає нам, українському народові, сил у боротьбі за власну свободу та незалежність, а також що допомагає особисто Володимир Олександрович долати життєві труднощі.

У відповідь Володимир Зеленський зазначив, що віра в несамолюбну силу та любов до свободи українців, про яку говорив, зокрема й Григорій Сковорода, і дає ту силу та витримку в боротьбі за волю та світле майбутнє Української держави. І я впевнений, що ми, українці, так само, як і Григорій Сковорода, вважаємо найбільшою цінністю для себе саме свободу.

Найяскравіше моє враження від зустрічі з Президентом передає вислів видатного філософа, що «Ми сотворим світ получший». Созиждем день веселіший». І ми разом обов'язково переможемо й відбудуємо нашу країну. Слава Україні!»

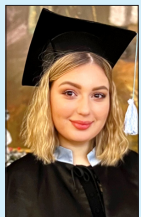
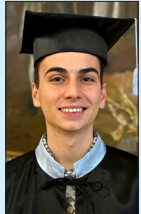

ALMA MATER — ЦЕ ВЕЛИКА РОДИНА

Всеволод Сергієнко, випускник ф-ту історії та права, заст. директора з навч.-виховної роботи, учитель історії та правознавства КЗ «Безлюдівський юридичний ліцей» Безлюдівської сільради

«Університетське життя не обмежується лише навчанням за спеціальністю — воно вирує різноманітні можливості й неформальної освіти, а також набуттям навичок соціальної взаємодії, які постають перед студентами пед. ун-ту. Є місяця, до яких прив'язуєшся. І для мене таким місцем, безумовно, став наш ХНПУ імені Г.С. Сковороди, тому що велика рідкість зустріти в одному місці таку кількість ширих, амбітних і талановитих однодумців.

Значним плюсом у навчанні на ф-ті є високий рівень та широкий спектр отримання студентами нових знань.

Він дозволяє в подальшому працювати як за основною спеціальністю, так і за багатьма суміжними, пов'язаними з історією та правом. Моє становлення як фахівця та особистості відбувалося в час, коли постійно змінювалися умови, тож до них треба було адаптуватися, знайти в собі той ресурс, що дозволив би докласти до певної професії та досягнути в ній успіху.

Одною із яскравих подій в ун-ті стала перемога у Всеукраїнському студентському турнірі знавців історії (м. Київ), у якому активно брали участь і мої університетські друзі. Хотілося б подякувати всім, з ким мені вдалося познайомитися за час навчання: частинка кожного з вас залишилася в моєму житті. Хочу подякувати викладацькому складу ф-ту за теоретичну та практичну підготовку. Особливо захоплює студентське життя тих, хто живе в гуртожитку. Так о дванадцяті ночі напередодні іспиту в гуртожитку відчиняються квартирки, і студенти викидають свої заліковки, прив'язані до мотузки й голосно кричать: «Халаєва, приїди!» Такий ритуал гарантує

позитивну оцінку на іспиті. І студенти свято в це вірять.

ХНПУ імені Г.С. Сковороди — це одна велика родина, яка об'єднує багато студентських поколінь! Майбутні абітурієнти, будьте активними, здобуйте знання, наполегливо працюйте над собою і, звичайно, реалізуйте свої великі плани на майбутнє!»

Лепшеєва Марія, ф-т природничої, спеціальної і здоров'язбережув. освіти: «Найкращі студентські роки припали на 1–3 курс, адже тоді жодна людина не знала, що таке ковід, дистанційне навчання й війна. Але наш ун-т і ф-т робили й роблять усе можливе, щоб ми запам'ятали студентські роки, які в стінах альма-матер, були мегаактивними: я завжди брала участь у різних заходах: спортивних — активно займалась бадмінтоном; наукових — багато часу

проділялось навчанню й науці, адже наш ф-т має дуже гарну наукову базу; і звісно, веселими та дружними, бо саме в ХНПУ я знайшла справжніх друзів. Сподіваюсь, ми будемо спілкуватися з ними до старості!

Найяскравіші події під час навчання відбувалися в Гадарах, де я була 7 разів. Ми навчалися там 24/7, у лабораторіях були частіше, ніж у кімнатах. Прокидалися о 4 ранку, щоб спостерігати за птахами. Ходили 21 км пішки за будь-якої погоди в ліс, щоб зібрати рослини та гриби для навчання. Саме в Гайдарях ми розуміли, хто є хто в групі, саме там знаходили справжніх друзів. Якби в мене була можливість ще раз повторити ці часи, я б 100% скористалась цюю можливістю!

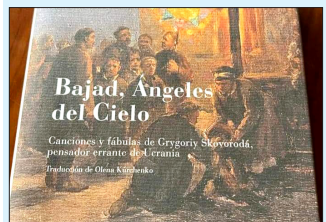
Звісно, хочеться подякувати всьому пед. колективу ф-ту й ун-ту за те, що зробили наше навчання протягом усіх років найкращим і незабутнім! Зараз перед нами відчиняються мільйони дверей, і кожен обере саме свій шлях. Я планувати до аспірантури, адже хочу стати викладачем ВНЗ. Планів дуже багато, сподіваюсь, що вони здійсняться

І. Биков

СКОВОРОДИНСЬКІ ЯНГОЛИ ЗАГОВОРILI ІСПАНСЬКОЮ

3 грудня 2022 року в Україні й у світі було відзначено 300-літній ювілей Григорія Сковороди.

У гуманітарній царині увесь цей час Сковорода сприймався, з одного боку, як мандрівник з палицею і торбинкою за плечима, а з іншого — як новочасний поет-містик, фундатор української філософії серця, неординарний мислитель, християнський філософ, ексгеет, який окреслив гуманістичні контури української ідентичності.

Видана в Мадриді в грудні 2022 р. за підтримки Посольства України в Королівстві Іспанія та Посольства Королівства Іспанія в Україні іспаномовна ілюстрована збірка творів Григорія Сковороди «Bajad, Angeles del Cielo. Cansiones y fabulas de Grigory Skovoroda, pensador trante de Ucrania» («Зйди́ть, янголи з неба. Пісні та байки Григорія Сковороди, українського мислителя-мандрівника») покликана зробити приступною творчість українського барокового письменника для читачів-іспанців.

Переклад творів Г. Сковороди з давньоукраїнської мови на іспанську мову здійснила Олена Курченко, к. філол. н., доцент каф. романської філології КНУ імені Тараса Шевченка.

А мала честь написати передмову «Hryhoriy Skovoroda es una figura clave de la literatura barroca ucraiana» («Григорій Сковорода — ключова постать української барокової літератури») та звірити твори барокового ерудита для перекладу за укладкою проф. Леонідом Ушкаловим Повною академічною збіркою творів Г. Сковороди.

У передмові зазначено, що Біблія є основним джерелом поетичної збірки Г. Сковороди «Сад божественных песней, прозябший из зерн Священного Писания». Поезії «Саду...» пройняті ревним релігійним почуттям і справді простотають із богонатхненного тексту Біблії. Водночас сквородинські пісні тлумачилися як «поетична автобіографія» автора, зокрема як відлуння його напружених духовних змагань із «богопротівною трійцею»: світом, плоттю й дияволом.

«Байки Харківські» Г. Сковороди не мали аналогів в українській бароковій літературі. Для автора вони стали розумною забавкою, картинкою, за його словами, зверху смішною, але всередині чудовою. Він утілює майже всі свої філософські теорії у байках. Загалом наголошується, що творчість Григорія Сковороди є такою ж знаковою в історії української літератури, як творчість Джона Мільтона в Англії, Ангела Сілезія — у Німеччині, Торквато Тассо — в Італії, Кальдерона де ла Барка — в Іспанії.

Так само, як Джон Мільтон, Григорій Сковорода шкодував за втраченим разом і вказував людині шлях його повернення, як Ангел Сілезій, — захоплювався містикою, як Ян Амос Коменський, — переймався принципами виховання дітей, як Торквато Тассо, — високо поцінував античність, як Кальдерон де ла Барка, — часто вдавався до вербалізації діалогічного мислення.

Григорій Сковорода є унікальним представником старої потужної української культури. Сковородинські діалоги, трактати, притчі, листи, пісні, байки завершили добу українського бароко, а водночас і епоху барокової літератури всієї Європи.

Н.Левченко, проф. каф. укр. літ. та журналістики ім. Леоніда Ушкалова

СКОВОРОДИНІВСЬКІЙ ОЛІМП ЗБИРАЄ НОМІНАНТІВ

19 грудня відбулося традиційне свято «Сковородинівський олімп», під час якого ректор ун-ту Юрій Дмитрович Бойчук привітав співробітників сквородинівської родини з прийдешніми святами та нагородив переможців у номінаціях за підсумками 2022 року.

Згідно з рішенням Вченої ради ун-ту від 12.12.2022 року за високі професійні досягнення, плідну наукову, міжнародну, інноваційну й педагогічну діяльність, відданість своїй справі, активну громадську роботу на підставі рішень конкурсних комісій ф-тів визнати переможцями 2022 року співробітників ун-ту.

Почесне звання «Людина року — 2022» здобули **М.Д. Култаєва** — д. філос. н., проф., чл.-кор. НАПН України, зав. каф. філософії та **Т.В. Жванія**, к. психол. н., доц. каф. психології, заст. декана з навч. роботи ф-ту соціальних і поведінкових наук.

У номінації «Краща кафедра з наукової роботи» — каф. технологій дистан. навчання та цифрової дидактики в дошкіль. освіті (Ін-ту інформатизації освіти), зав. каф. — д. пед. н., проф. С.О. Доценко.

У номінації «Кращий науковець» — Н.М. Левченко, д. філол. н., проф. каф. української літ. та журналістики імені проф. Леоніда Ушкалова.

У номінації «Кращий молодий науковець»: Т.С. Коптева, д. філос., викл. каф. суспільно-економ. дисциплін і географії, **У номінації «Наукова активність»: Я.Ю. Сазонова**, д. філол. н., доц., зав. каф. англ. фонетики і граматики;

У номінації «Інноваційний прорив року»: Т.Є. Комісова, проф., в. о. зав. каф. анатомії і фізіології людини імені проф. Я.Р. Синельникова.

Серед молодих науковців — О.І. Башкір, д. пед. н., проф. каф. освітології та ІП, гол. РМУ ХНПУ імені Г.С. Сковороди, член РМУ при ХОВА.

У номінації «Міжнародна наукова активність»: Ж.Л. Козина, проф., д. н. з ФВ та спорту, зав. каф. олімп. і профес. спорту, спорт. ігор та туризму, гол. редактор наук. журналу категорії А-1 «Health, sport, rehabilitation». **Серед молодих науковців — І.А. Скразловська**, к. філол. н., доц. каф. схід. мов.

Переможці конкурсу «Викладач очима студентів»:

О.Є. Гречаник — зав. каф. наук. основ управління, к. пед. н., доц.; **Р.В. Мельників** — к. філол. н., доц., зав. каф. української літ. та журналістики ім. проф. Леоніда Ушкалова; **Л.М. Ямпольська** — к. іст. н., доц. каф. всесвітньої історії; **А.В. Боярська-Хоменко** — д. пед. н., доц., зав. каф. освітології та ІП; **Л.П. Ткаченко** — д. пед. н., доц., зав. каф. теорії і методики виклад. філол. дисциплін у дошк., початк.

і спец. освіті; **І.О. Ликова** — к. біолог. н., доц. каф. зоології; **І.О. Ларіна** — к. пед. н., доц. каф. теорії, технології і методик дошкіль. освіти; **А.С. Тинніника** — ст. викл. каф. дизайну; **В.В. Перлова** — к. пед. н., доц. каф. англ. фонетики і граматики; **О.В. Сірий** — доц. каф. олімпійськ. і профес. спорту, спорт. ігор та туризму; **М.А. Кузнецов** — д. психол. н., проф. каф. психології.

Переможці конкурсу «Викладач очима аспірантів»:

Т.А. Щепликіна — д. пед. н., доц., проф., зав. каф. англ. мови; **Г.М. Куц** — д. політ. н., проф. каф. політології, соціології та культурології; **К.А. Юр'єва** — д. пед. н., доц., проф. каф. музичного мистецтва.

ВИЗНАННЯ Й НАГОРОДИ СКОВОРОДИНІВСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

Під час святкування 300-річчя з дня народження Григорія Савича Сковороди за сумлінну працю, вагомий внесок у розвиток освіти, плідну педагогічну діяльність, значні трудові здобутки та високий професіоналізм були нагороджені керівництво, науковці та співробітники ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

Назрудним знаком МОН України «Василь Сухомлинський» нагороджені:

Н.П. Грицаненко — директор культурно-мистецького центру; **О.І. Мармаза** — к. пед. н., проф. каф. наук. основ управління; **Т.П. Танько** — д. пед. н., проф., декана ф-ту дошкільн. освіти; **А.Б. Чаплигіна** — д. біолог. н., проф. каф. зоології; **Р.І. Черновол-Ткаченко** — к. пед. н., проф., директор ІПОМ.

Назрудним знаком МОН України «Відмінник освіти» нагороджені:

Л.С. Рибалко — д. пед. н., проф. каф. освітології та ІП; **Т.М. Романцова** — зав. загального відділу; **О.Є. Гречаник** — к. пед. н., доц., зав. каф. наук. основ управління; **Ж.Л. Козина** — д. н. з ФВ та спорту, проф., зав. каф. олімп. і профес. спорту, спорт. ігор та туризму.

Граматою Міністерства освіти і науки України нагороджена:

В.І. Плахтеєва — к. пед. н., доц., методист вищої категорії від. менеджменту і моніторингу діяльності ун-ту.

Поякою МОН України нагороджені:

М.А. Алієв — головний інженер; **С.В. Бережна** — д. філос. н., проф., проректор з наукової, інноваційної і міжнародної діяльності; **Н.О. Борисенко** — к. пед. н., доц., проректор з навчально-виховної роботи; **В.А. Борисов** — к. філол. н., доц., проректор з навчально-наукової роботи; **С.А. Ворона** — кер. навч. відділу; **Т.Г. Гуцан** — к. пед. н., доц.

Поякою НАПН України нагороджені:

І.В. Єсьман — к. пед. н., доц. каф. початк. і профес. освіти; **В.А. Коробейник** — к. пед. н., доц., декан ф-ту ФВ і спорту; **Н.М. Сінопальнікова** — к. пед. н., доц. каф. спец. педагогіки.

Граматою НАПН України нагороджені:

С.О. Доценко — д. пед. н., проф., зав. каф. технологій дистан. навч. та цифрової дидактики в дошк. освіті; **О.А. Жерновникова** — д. пед. н., проф., зав. каф. математики; **М.Д. Култаєва** — д. філос. н., проф., зав. каф. філософії; **Г.М. Куц** — д. політ. н., проф. каф. політології, соціол. та культурол.; **Н.М. Левченко** — д. філол. н., проф. каф. укр. літ. та журналістики імені проф. Л. Ушкалова; **В.В. Фомін** — д. пед. н., доц., декан ф-ту мистецтв.

Поякою ХОВА нагороджені:

Г.С. Дідоренко — в. о. директора центру інформатизації освіти; **Т.М. Кощечкіна** — к. філол. н., доц., каф. німецької і романської філології; **Ю.М. Лебеденко** — к. філол. н., доц. каф. української мови; **О.О. Пінський** — к. пед. н., доц. каф. ботаніки; **Н.В. Руда** — к. філол. н., доц., зав. каф. східних мов.

Почесною грамотою ХОВА нагороджені:

С.А. Билецька — к. пед. н., доц. каф. теорії і методики викл. природничо-матем. дисциплін у дошк., початк. і спец. освіті; **К.Ю. Голобородько** — д. філол. н., проф., декан УМЛФ

каф. суспільно-економічних дисциплін і географії; **Т.О. Довженко** — д. пед. н., проф., декан ф-ту початк. навч.; **О.О. Маленко** — д. філол. н., проф., зав. каф. українознавства і лінгводидактики; **О.М. Миросинченко** — к. пед. н., доц. каф. спец. педагогіки; **Т.І. Неудачина** — зав. довідково-бібліографічного відділу Наук. бібліотеки; **Т.В. Паньок** — д. пед. н., проф., зав. каф. образотворчого мистецтва; **Т.В. Чернік** — проректор з адміністративно-господарської роботи.

імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка; **А.О. Денисенко** — к. пед. н., доц., каф. освітології та ІП; **Т.Є. Комісова** — к. біолог. н., доц., в. о. зав. каф. анатом. і фізіол. людини імені проф. Я.Р. Синельникова; **Н.В. Тучина** — к. пед. н., проф., зав. каф. англ. філології.

Поякою голови Харківської обл. ради нагороджені:

С.О. Лембік — к. філол. н., доц., в. о. зав. каф. німецької і романської філології; **І.О. Ликова** — к. біолог. н., доц. каф. зоології.

ШКОЛА-УНІВЕРСИТЕТ

Протягом листопада на фізико-математичному ф-ті за ініціатики деканата та кафедр відбулася низка відкритих зустрічей здобувачів вищої освіти всіх рівнів з учителями-предметниками.

Мета зустрічей — вивчення та поширення інноваційних освітніх практик, мотивування учасників до профес. зростання в пед. діяльності.

8 листопада учитель хімії **Тетяна Сайц** провела заняття у формі мінілекцій на тему «Валентність» для здобувачів освіти спец-сті 014 СО (Хімія), викладачів каф. фізики і хімії і учнів Харківського ліцею № 141. Під час заняття було продемонстровано унікальний досвід навчання хімії та побудови комунікації з учнями в умовах онлайн-навчання.

16 листопада відбувся майстер-клас «Як зробити урок фізики сучасним?» від учителя фізики ХСШ №156 **Оксани Туманцової**, де було презентовано сучасні лайфхаки успішного уроку, можливостей цифрових технологій у навчанні фізики, а також вимоги до вчителя в сучасному освітньому просторі.

17 листопада Анна Чужданова, учитель інформатики ХЗОШ №157 провела захід у воркшоп з проєктної діяльності в навчанні інформатики. Спікерка побудувала воркшоп в динамічній формі, залучивши учасників до презентації та обговорення особливостей STEAM-проектів своїх учнів із використанням середовищ онлайн-взаємодії, продемонструвала шляхи адаптації сучасних підходів project management до організації групової роботи зі школярами.

18 листопада власний оригінальний майстер-клас «Куди піти працювати викладачу математики й де за це платять гроші?» презентувала для здобувачів вищої освіти **Олександра Руденко**, викладач математики, підприємниці та арт-коуч, яка розглянула питання мотивації навчання математики, значущості метод. підготовки, умінь та навичок кар'єрного зростання в освітній сфері.

Учасники відкритих зустрічей були вражені неординарністю презентованого досвіду спікерів, їх високим професіоналізмом, фундаментальними знаннями разом з відкритістю до сучасних інновацій. Щиро дякуємо шановним учителям та чекаємо на подальші зустрічі!

Наталія Пономарьова, д. п. н., проф., декан фізико-математичного ф-ту

ВИПУСК МАГІСТРІВ ІЗ МЕНЕДЖМЕНТУ

3 24 по 29 листопада захистили кваліфікаційні роботи здобувачі ІІ (магістерського) РВО зі спец-сті 073 «Менеджмент» (денна та заоч. форма) в Ін-ті післядипломної освіти і менеджменту ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

Кваліфікаційні комісії, очолюючи проф. О. Мармазою, доц. Т. Хлебніковою, відзначили високий рівень наук. досліджень, їх актуальність, новизну, практичну значущість, оригінальність змісту та ступінь самостійності виконання.

Під час захисту здобувачі освіти презентували розроблені й упроваджені ними програми, проєкти, моделі, технології підвищення якості управлінської діяльності, управління організацією. Усі магістри мають мінімум дві наукові публікації, 16 — статті й тези в закордонних виданнях, 10 — пройшли міжнародне стажування з питань управління якістю акад. доброчесності, неформальної освіти тощо. 8 студентів — учасники Всеукраїнського 1 студентка — призерка міжнародного конкурсів студентських наук. робіт, 1 студентка — призерка загальноуніверситетського конкурсу есе «Моя академ. доброчесність». 10 — представили свої роботи на конкурс Наукової бібліотеки ун-ту, «Я читаю Сковороду».

Наші випускники представляють різні регіони країни, проте всі вони залишаються справжніми громадянами України. Серед них наші захисники, які визволяють Україну, друзини захисників, волонтери, керівники та працівники різних сфер господарювання, призер обл. конкурсу «Учитель року» в номінації «Керівник ЗЗСО», молоді й талановиті хлопці та дівчата — майбутнє нашої незламної суверенної країни!

Р.І. Черновол-Ткаченко, директор ІПОМ

ВІСТІ З ФАКУЛЬТЕТІВ

На каф. ботаніки пройшов захист курсових робіт студентів з ботаніки. Переважна більшість студентів представили цікаві роботи й порадували вмінням проводити самостійні дослідження. Хтось вивчав рослини Іспанії, а хтось працював в окупованих Липцях, але роботи вийшли цікавими. Серед особливостей робіт цього року — використання під час екскурсій програм-трекерів та можливостей сайту «iNaturalist», куди заносилися спостереження студентів, які після перевірки визначень отримують позначку «дослідницький рівень» і з часом потрапляють до всевітньої бази біорізноманіття GBIF. Частина студентів виявили бажання продовжити роботу над обраною темою надалі.

Напередодні святкування 300-річчя Г.С. Сковороди каф. теорії і практики англ. мови оголосила конкурс серед здобувачів УМЛФ імені Г.Ф. Квіткі-Основ'яненка на найкращий переклад англ. мовою відомої байки Г.С. Сковороди про дружбу — «Собака і вовк».

Усі учасники продемонстрували вміння зберігати яскравість, експресивність, образність мови в перекладі. Конкурсна комісія одногласно обрала переможця — це здобувачка ІІ (магістерського) рівня вищої освіти Крістіна Гусенко.

З-поміж 17 команд юрид. клінік ЗВО з усіх кутків України в десятку фіналістів Гакатону Street Law вийшли студенти 34 гр. спеціальності «Право» ф-ту історії і права.

Це Альбіна Максименко, Поліна Герасева, Ніколаос Боев (керівники — університетські ментори: в.о. зав. каф. цивільно-правов. дисциплін і труд. права імені проф. О.І. Проценського д.ю.н., проф. О. Коваленко, в.о. зав. каф. державно-прав. дисциплін, кримін. права і процесу к.ю.н., доц. Т. Голованів). Протягом 4 днів команд виконували складні завдання: текст конспекту уроку; графічна просвіта (презентація, інфографіка, комікс); відео або гра. За результатами онлайн-презентацій та на основі оцінки цілісності, інформативності та використання методики Street Law у розроблених правопросвітницьких матеріалах судді визначили найкращі команди в різних категоріях. У категорії «Найкраща інтерактивна гра» перемогла команда «Астрей» (юрид. клініка ХНПУ імені Г.С. Сковороди @hnpu_law).

25 листопада на ф-ті початкового навчання в здобувачів І (бакалаврського) рівня вищої освіти 1 року заоч. форми навч. відбулася підсумкова конференція з безперервної пропедевтичної пед. практики в закладах ЗСО м. Харкова (керівник практики доц. Л.С. Філатова). Першкурсники представили презентації, сертифікати, розробки ранкових зустрічей. Онлайн-уроки справили значне враження на здобувачів освіти, тому більшість практикантів висловили бажання проходити в цих школах практику в 2 семестрі.

21 грудня на фізико-математичному ф-ті відбулося святкове засідання English speaking club (керівник — к.ф.н., доц. О.О. Гуліч).

Почесними гостями були студенти та викладачі ун-ту Universidade Estadual do Centro Oeste (м. Гуарапуаве, Бразилія). Засідання клубу було присвячене традиціям різдвяних та новорічних свят в Україні та Бразилії — усі учасники жваво та із зацікавленням брали участь в обговоренні, вікторинах та конкурсах.

Лісунова Людмила Володимирівна — художниця, педагог, народна майстриня України, доц. каф. образотворчого мистецтва — отримала Диплом міжнародної премії «Культурна дипломатія».

Культурна дипломатія — вид публічної дипломатії та інструмент м'якої сили, який можна визначити як «обмін ідеями, інформацією, творами мистецтва та іншими компонентами культури між державами й народами з метою зміцнення взаєморозуміння». Бажаємо Людмилі Володимирівні й надалі будувати та підтримувати довгострокові довірчі відносини під егідою культурної дипломатії, зміцнюючи взаєморозуміння між націями!

МІЖНАРОДНА ДОПОМОГА НАШОМУ УНІВЕРСИТЕТУ Й УКРАЇНІ

10 листопада, у Міжнародний день науки, у ХНПУ імені Г.С. Сковороди відбулася І Міжнародна молодіжна науково-практична конференція англійською мовою «Навчання і викладання: під час війни та миру».

Конференція пройшла онлайн за участі Державного ун-ту Середнього Заходу (Бразилія), Кардіфського метрополітен ун-ту (Великобританія), Сінопського ун-ту (Туреччина), Нанкінського ун-ту (Китай), комітету «Підтримки українських редакторів» (Франція). Участь і публікація для всіх учасників були безкоштовними.

Більше 100 учасників з різних країн доєдналися до участі в конференції: студенти, магістранти, аспіранти, докторанти, молоді науковці, досвідчені професори обговорювали питання навчання й викладання під час війни й миру, допомоги й підтримки України. З привітальним словом від нашого ун-ту виступила проректор з наукової, міжнародної та інформаційної діяльності, проф. С.В. Бережна.

Пленарне засідання розпочалося із виступу британських колег. Декан ф-ту освіти та соціальної

політики, проф. Джулія Лонгвіль із Кардіфського метрополітен ун-ту розповіла про підтримку України, про міждисциплінарний підхід в освіті, особливості початкової освіти в Уельсі, подальшу співпрацю наших закладів. Ремі Єнко з французького комітету «Підтримки українських редакторів» розповів про збір французькими редакторами коштів сумою 73 тис. євро на підтримку 43 українських наук. журналів, їх редакторського й технічного складу, проведення онлайн-тренінгів і вебінарів, літньої школи, про відзнаку з боку комітету нашого університетського фахового видання категорії Б з педагогіки «Освітні виклики».

Продовжив пленарне засідання професор Сінопського ун-ту з Туреччини Хакан Ушаклі. Він доповів про тісні зв'язки України й Туреччини, про досвід своєї країни в роботі із сирійськими біженцями, їх адаптацію й навчання

під час воєнних дій та запросив наших колег до участі в численних турецьких конференціях на безоплатній основі. Закінчив виступи на пленарному засіданні Андре Луїс Спеш, проф. Держ. ун-ту Середнього Заходу Бразилії, який казав, що в Бразилії є велика українська діаспора, яка протягом війни допомагає українському мовно-літературному ф-ту нашого ун-ту. Бразильські колеги зібрали кошти й допомогли 15 студентам-сиротам УМЛФ, які опинилися в скрутному матеріальному становищі на початку війни. Проф. Андре Луїс Спеш також підкреслив те, що єднає нас усіх під час важких подій, — це підтримка, емпатія, співчуття, важливість комунікації, як онлайн, так і наживо, можливість спілкування англійською мовою. Конференція завершилася плідними дискусіями під час роботи секцій.

І.І. Костікова, проф., модератор конференції від ун-ту

Круглий стіл

УКРАЇНЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА В ЧАСИ ВІЙНИ (2014–2022)

5 грудня український мовно-літературний ф-т імені Г.Ф. Квіткі-Основ'яненка долучився до Міжнародного круглого столу на тему: «Травма й спротив: Українська література в час війни (2014–2022)».

Серед присутніх були науковці кафедр ф-ту, а також здобувачі І року навч. бакалаврського та магістерського рівнів вищої освіти, старости академ. груп, представники студентського самоврядування ф-ту.

Спікерка Ірина Володимирівна Нечитайло презентувала доповідь «Перформатизація звуку в українській літературі періоду війни». Присутні мали змогу почути розкриття таких творів, як «Подолання мовчання» Сергія Жадана, «Звернення до поетичного слова, як до емоційно-літвого» Вікторії Амеліної, «Молитва» Павла Коробчука, «Голосіння» Валерії Пузік.

Спікер Олег Анатолійович Рарицький презентував доповідь «Шпитальна публіцистика Рити Довгань: портрети, сенсомотиваційні аспекти війни». Слухачі мали можливість почути розповідь про творчість та громадську діяльність великої шістдесятниці. Зокрема Олег Анатолійович детально розповів про жанрову категорію, формозмістовні й комунікативні показники та спогадову підоснову книги «Шпитальні нотатки».

Спікерка Ніна Степанівна Полярух виступала з доповіддю «Українська поезія опору: мотиви, образи». розкрила політичні висловлювання Юрія Ковальова, Олени Герасим'юк,

Ігоря Астапенка, Бориса Гуменюка, Юлії Бережко-Камінської, Ірини Зелененько.

Галина Іванівна Хоменко виступала з темою «Українська література про останню війну як простір ризикованого мислення». Слухачі почули розповідь про Гумбрехта Ганса Ульриха, про Тамару Горіха Зерна та її книгу «Доця». Галина Іванівна згадала твори «Фуга 119», «Танець смерті. Щоденник добровольця батальйону «Донбас» Ігоря Михайлишина, «Інтернат» Сергія Жадана.

Наприкінці зустрічі присутні провели жваву дискусію та поставили доповідачам питання.

О. Вареникова, к. філол. н., доцент

Золотий фонд університету

ЛЮДИНА ФАКУЛЬТЕТУ — З ВЕЛИКОЇ ЛІТЕРИ

Цього року відбулися ХХ Наумовські читання, які започаткувала Валентина Дмитрівна Зоря (12 серпня 1947 р. — 21 лютого 2022 р.). Ця стаття присвячена пам'яті Валентини Дмитрівни Зорі.

Валентина Дмитрівна в 1964 році прийшла на фізико-математичний ф-т ХДПУ навчатися за спеціальністю «Математика», і з того часу весь її трудовий шлях нерозривно пов'язаний з каф. математики.

Вона була помітною студенткою — і за відмінною успішністю, і за організа-торськими здібностями.

У 1971 році В.Д. Зоря вступила до аспірантури. Її наук. керівник Віктор Петрович Шестопалов розгорнув новий напрям досліджень у галузі радіофізики, і Валентині Дмитрівні довелося самостійно долати неабиякий розрив між здобутою освітою і новою тематикою, бо потрібні були й ґрунтовні теоретичні знання з математичної фізики, і програмістські вміння. У 1979 р. вона успішно захистила канд. дисертацію, а в 1983 р. здобула звання доцента.

В.Д. Зоря розпочала роботу з 1979 р. на каф. елементарної математики і методики математики, а з 1985 р. — на каф. математики. Вона блискуче викладала курси геометрії, читала алгебру і теорію чисел, інформатику, спецкурси, керувала курсовими, дипломними, науково-дослідницькими роботами, пед. практикою студентів. У методичному

здобутку В.Д. Зорі понад 40 посібників та метод. рекомендацій для вищої школи. Її сумлінна педагогічна праця відзначена грамотами МОН України, почесною відзнакою «Відмінник освіти України», грамотами ун-ту.

З 1987 року і до завершення трудової діяльності вона була заст. декана ф-ту з наук. роботи, її організатором. Багато сил віддала редакційній діяльності: була членом редколегії і одним із засновників факультетського збірн. наук. праць. Брала участь у підготовці матеріалів до вагомих університетських видань. Окремий напрям її досліджень пов'язаний з історією рідного ф-ту. Глибоко вдячна своїм учителям, вона присвятила низку праць діяльності І.О. Наумова, М.А. Жихаря, Я.М. Жовніра, В.П. Шестопалова.

Власну активну наукову діяльність Валентина Дмитрівна ніколи не припиняла, навіть після виходу на пенсію. Вона завжди відчувала себе причетною до життя ф-ту, цікавилася новинами, була якнайпершим читачем факультетських видань газети «Учитель». В.Д. Зоря ретельно накопичувала й зберігала відомості про всі наукові заходи, у яких брали участь наші студенти. Залишила чудовий

дарунок ф-ту — архів накопичених нею документальних свідчень про історію ф-ту, здобутки й досягнення випускників, з якими підтримувала особисті зв'язки, листувалася. Хотілося б, щоб ця надзвичайно важлива робота набула належного розвитку, адже ф-т може пишатися багатьма своїми випускниками.

Валентина Дмитрівна пішла з життя 21 лютого 2022 р., за три дні до початку російської агресії.

Валентина Дмитрівна Зоря була професіоналом вищого ґатунку, порядною людиною, турботливою жінкою та матір'ю, вірним другом. Дуже скромна за життя, саме так і пішла з нього. Але пам'ять про неї завжди зберігатиметься на фізико-математичному ф-ті, і щороку, розпочинаючи Наумовські читання, згадуватимуть про неї — Людину факультету, яка їх започаткувала.

Людмила Білоусова, к. фіз-мат наук, професор

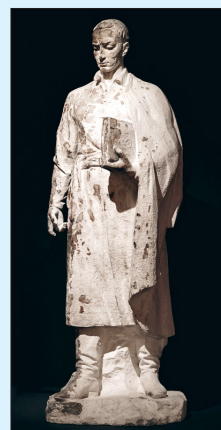
«СВІТ СКОВОРОДИ» В УКРАЇНСЬКОМУ ДОМІ

З 3 по 11 грудня в Українському домі для всіх охочих відкритий виставковий проєкт «Світ Сковороди», присвячений 300-річчю від дня народження українського мислителя та письменника.

Мистецький проєкт відкрили Міністерство культури та інформаційної політики, Державне агентство України з питань мистецтва та мистецької освіти разом із комунікаційною агенцією Postmen та Національним центром «Український Дім».

За перші два дні роботи виставки її відвідали близько 3 тисяч людей, як українців, так і гостей з-за кордону. Вони мали змогу побачити виставкову експозицію, спробувати себе у створенні байок-коміксів, пройти інтерактивні тести та VR-тур Сковородинівкою до та після російського вторгнення, подивитися на реставровану скульптуру українського Сократа зі Сковородинівського музею.

Як зазначають ініціатори проєкту, «Світ Сковороди» — це про ідею свободи в її різних вимірах, тому Український дім наповнено світом та світлом Григорія Сковороди, що вже 300 років перемагає темряву.

«БІБЛІЙНА ГЕРМЕНЕВТИКА ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ»

Григорія Сковороду, видатного українського філософа, поета, педагога, називали «мандрівною академією», «людиною-університетом».

Його вважали українським філософом-містиком, священником без сану, Езопом, адже він започаткував жанр байки в українській літературі; українським Горацієм, оскільки він був видатним поетом; українським Сократом, адже Сковорода став першим українським філософом.

Монографія Наталії Микитівни Левченко «Біблійна герменевтика Григорія Сковороди» репрезентує новий погляд на проблему біблійної герменевтики у творчості українського майстра слова. У кожному з 12-ти розділів роботи подано оригінальні думки щодо різних проблем, якими цікавився Григорій Савич.

Авторка досліджує природу пошуків істини, стверджує, що Григорій Сковорода вважав Біблію передусім керівництвом для удосконалення людини, сам створював кодований текст, у якому вільно тлумачить біблійні постулати. Окрім цього, митець вдається до ще більш радикальних експериментів, уподібнюючи античні та християнські образи, такі як Епікур та Христос. Таким чином, Григорій Сковорода не те що не спрощував текстів Святого Письма, навпаки, він їх ускладнював.

Феномен людини, на думку Н. Левченко, Григорій Сковорода розкриває через поняття мікрокосм, «істинна людина», щастя, свобода та «сродна (споріднена) праця». Визначаючи людину як дуальну істоту, Сковорода акцентує увагу передусім на її духовній природі, невидимій натурі, та формулює два основні принципи, слідуючи яким людина зможе досягнути істини та стати вільною: «пізнати себе» та

«живи згідно з (невидимою, духовною) натурою».

На особливу увагу заслуговує розділ монографії, у якому подано відомості про наукову діяльність Харківської школи, пов'язану з іменем Григорія Савича Сковороди, адже Харківщина є дуже важливою для митця. Викладено погляди Д. Багалія, М. Сумцова, Л. Ушкалова, А. Хашдеу, Ю. Шевельова та багатьох інших.

Як зазначає Н. Левченко, «Сковорода є одним із найзагадковіших оригінальних мислителів і найяскравіших українських письменників, чия пристрасна думка дивовижно втілювалася в гармонійному поєднанні зовнішньої й внутрішньої краси, матеріального й духовного аспектів буття, зорієнтованих на самопізнання й цілковиту згоду з волею Бога».

Український мовно-літер. ф-т ім. Г.Ф. Квіткі-Основ'яненка

Нагорода

ШЛЯХ ДО МИСТЕЦЬКИХ ВЕРШИН

27 листопада 2022 року в м. Полтава відбувся Міжнародний дистанційний мистецький фестиваль-конкурс «Зоряний Олімп».

Тетяна Герасименко, здобувачка ІІ (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Музичне мистецтво) (кер. А.В. Пащенко) перемогла у фестивалі-конкурсі мистецтв «Зоряний Олімп» й отримала Диплом лауреата І ступеня та Кубок у номінації «Вокальне мистецтво» у жанрі «Естрадний вокал» категорії «Професіонали».

Творчий захід проводила молодіжнв громадськв організація «Європейська молодіжна ліга» за підтримки Полтавського обласного відділення Національної всеукраїнської музичної спілки та Асоціації «Творча спілка мистецтв».

Бажаємо Тетяні подальших плідних результатів в естрадно-музичній діяльності, високих вокальних досягнень та професійних здобутків.

Науковці фізико-математичного ф-ту

Мовознавці ф-тів іноземної філології та УМЛФ

Співробітники Наукової бібліотеки

МАРКА ДО 300-РІЧЧЯ Г.С. СКОВОРОДИ

До 300-річчя з дня народження Григорія Сковороди Укрпошта випустила марку, яку погасили в Нью-Йорку, Києві й Сковородинівці Харківської обл., де рашисти розбомбили музеї українського поета.

Кошти від продажу передадуть на реконструкцію музею Сковороди, який постраждав після ракетного удару РФ. До речі, нещодавно Національний банк України випустив монету номіналом 20 гривень «Сад божественних пісень», яка вже є в обігу.

Волонтери

ЗОЛОТЕ СЕРЦЕ АНЖЕЛИ ДЕНИСЕНКО

9 грудня Володимир Зеленський підписав Указ про нагородження спеціальною відзнакою для волонтерів «Золоте серце» 76 українських волонтерів, серед яких четверо волонтерів з Харківської області.

Вказі йдеться, що за вагомий особистий внесок у надання волонтерської допомоги та розвиток волонтерського руху, зокрема під час здійснення заходів із забезпечення оборони України, захисту безпеки населення

та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією РФ проти України та подолання її наслідків, відзнакою Президента України «Золоте серце» нагороджується **Ангела Олегівна Денисенко** — волонтер громадської ініціативи «Волонтерська група «Help Army», Харків.

Спорт

«ХАРКІВ'ЯНКА» ПОВЕРНЕТЬСЯ

Жіноча волейбольна команда «ХНПУ-Харків'янка» існує з 1998 року та бере участь у змаганнях вищої ліги Чемпіонатів України.

У 2022 році команда встигла зіграти 3 турніри Чемпіонату України. Третій тур у Запоріжжі став переможним. Дівчата вийшли на пік своєї спортивної форми, відчули одна одну, але війна обірвала всі надії.

У Харкові тренувальні заняття опинилися під заборорою, через те що ми стали прифронтовим містом. Дівчата роз'їхалися по світу. Закордонні коман-

ди та команди України вищої ліги та навіть суперліги радо запросили їх. Завдяки Юрію Дмитровичу та ректорату дівчата на постійному зв'язку з нашим тренером, продовжують навчатися в ун-ті та мріють якомога скоріше повернутися до нашої зали й рідної команди.

Ірина Кривенцова,
керівник Спортивного клубу ун-ту

Набуваємо досвід

СТУДЕНТИ ДОЛУЧАЮТЬСЯ ДО ОНЛАЙН-РОБОТИ В ШКОЛАХ

Пресслужба Харківської обласної військової адміністрації повідомила, що на деокупованих територіях Харківщини через нестачу вчителів до навчального процесу залучають студентів.

«Через повномасштабне вторгнення РФ зруйновано не тільки заклади освіти, а й зменшилася кількість педагогів, тому до викладання шкільних дисциплін, зокрема і на деокупованих територіях, доєдналися 44 здобувачі освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди», — повідомили в департаменті науки та освіти ОВА. Зазначається, що молоді спеціалісти викладають українську мову та літературу, географію, історію та право, біологію, хімію, англійську та німецьку мови тощо.

Так студент III курсу ф-ту фізичної культури і спорту **Дмитро Деміденко** проводить заняття з фізкультури в Андріївському ліцеї Великобурульської громади, де після деокупації є проблеми зі зв'язком і відсутній інтернет. Він телефоном дає учням вправи для загального розвитку та пропонує підготувати доповіді на спортивну тематику.

А ось що зазначив директор Харківської ЗОШ І-ІІІ ступенів №78 **Олександр Бендюк**: «Зараз існує проблема із педагогічними кадрами, тому що деякі вчителі були вимушені вийти за кордон і тимчасово припинити свою діяльність. Відновити навчальний процес в 9-ти класах школи допомогла педагог-початківець **Надія Євгенівна Половоя**, студентка 4 курсу ф-ту історії і права ХНПУ імені Г.С. Сковороди, яка проявила фахову підготовку на високому рівні, володіє сучасними методиками викладання, якісно працює в онлайн-режимі, опанувала роботу на сучасній освітній платформі HUMAN. Батьки учнів висловлюють щире подяку за її копітку працю. Діти із задоволенням відвідують уроки Надії Євгенівни. Пишаємося молодим поколінням, бо кожен із нас своєю працею наближає Перемогу!»

Відділ педагогіки

Конкурс

Я ЧИТАЮ Г.С. СКОВОРОДУ

5 травня 2022 р. було оголошено про старт загальноуніверситетського відеоконкурсу «Я читав Г.С. Сковороду» для бакалаврів, магістрів та аспірантів, присвячений 300-річчю від дня народження великого філософа, мандрівника та педагога.

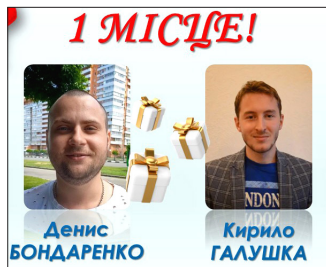
Конкурс відбувався за підтримки Накової бібліотеки, Ради молодих учених, студентського парламенту ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Упродовж 7 місяців було надіслано 41 відеоролик на конкурс, які з тижневим інтервалом співробітники бібліотеки презентували на своїх сторінках у соціальних мережах «Фейсбук», «Інстаграм» та на каналі «Ютуб». Загальна кількість учасників становила 51 особу (зокрема троє вихованців дошкільних закладів).

До конкурсу долучилися 8 із 10 здобувачів ф-тів ун-ту, а також представники Ін-ту післядипломної освіти і менеджменту. Найактивнішими були ф-ти початкового навчання та дошкільної освіти. Діапазон переглядів конкурсних робіт на ютубі вражає: від 10 до 4277.

Усього конкурсантів прочитали 26 творів Григорія Сковороди. Найпопулярнішими виявилися «Всякому місту звичай і права», «Дізнайся, що називаю щасливим життям», «Ти питаєш: якщо щастя життя в кожному з нас». Різноманіття конкурсних робіт (від співу до сурдоперекладу, від читання до акторської гри, від слайд-шоу до міні-вистави) може свідчити тільки про тала-

новиту, цілеспрямовану та креативну молодь, яка навчається та виховується в педагогічному ун-ті.

Дипломами I ступеня нагороджені здобувачі III освітньо-наук. рівня вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні пед. науки: **Денис Бондаренко**, **Кирило Галушка**.

Дипломи II ступеня отримали: Катерина Борнік та Анна Ковтун, Артем Рагрі, Олена Бекетова, Олена Вершкова, Анастасія Труханова та Вікторія Гур'єва, Юлія Кривула та Олена Олефіренко.

Дипломами III ступеня нагороджені Валерія Тарасова, Олена Коряківна та Теона Тімановська, Дін Жуцзе,

ун-ту докт. філос. наук, проф. **Світлани Вікторівни Бережної**.

Цей захід, його позитивні відгуки та атмосфера надихнули мене на подальшу співпрацю, тепер уже з факультетом початкової освіти. 17 листопада, коли ми відзначаємо Міжнародний день студентів, я провів онлайн-лекцію для студентів, докторантів і викладачів ун-ту на тему: «М. Монтессорі в дошкільній та початковій освіті». Організувала цю зустріч докт. пед. наук, проф., декан ф-ту початкової школи ХНПУ імені Г.С. Сковороди. **Тетяна Олексіївна Довженко**. Цю лекцію відвідало понад 80 охочих, модерувала її докт. пед. наук, доц. **Оксана Альбертівна Мкртчян**.

Дякую **Катерині Микиті** — моїй учительці — за мовну підготовку до цих лекцій. Ця можливість для мене — великий досвід. Сподіваюся на подаль-

шу співпрацю із цим чудовим університетом. Бажаю всім усього найкращого. ДЯКУЮ!

Матей Словачек, аспірант каф. комунікації та літературної освіти педагогічного ф-ту Пряшівського ун-ту

Дипломи II ступеня отримали: Катерина Борнік та Анна Ковтун, Артем Рагрі, Олена Бекетова, Олена Вершкова, Анастасія Труханова та Вікторія Гур'єва, Юлія Кривула та Олена Олефіренко.

Дипломами III ступеня нагороджені Валерія Тарасова, Олена Коряківна та Теона Тімановська, Дін Жуцзе,

С.С. Мажара, провідна бібліотекарка

шу співпрацю із цим чудовим університетом. Бажаю всім усього найкращого. ДЯКУЮ!

Матей Словачек, аспірант каф. комунікації та літературної освіти педагогічного ф-ту Пряшівського ун-ту

Міжнародна співпраця

ЛЕКЦІЇ ПРО СПАДЩИНУ МОНТЕССОРІ

У 2022 році аспірант Педагогічного ф-ту Пряшівського університету в Словаччині **Матей Словачек** мав можливість працювати з ХНПУ імені Г.С. Сковороди, про що розповів детальніше.

«Я вивчаю Монтессорі-педагогіку та дитяче мовлення (керівник: доц. **Катерина Вужнякова**, доктор філософії). 17 та 24 травня 2022 року я завдяки Відділу аспірантури й докторантури в рамках Місяця науки провів онлайн відкриту лекцію «Система Монтессорі в середній школі та дошкільних закладах», яку модерувала д. пед. наук, доц. **А.В. Боярська-Хоменко**. До тригодинної лекції долучилися понад 70 осіб. Докторанти та викладачі створили приємну та дружню атмосферу. Лекція була моїм першим виступом в іноземному ун-ті та моїм першим виступом іноземною мовою. Для мене це великий досвід та честь. За надану можливість дякую зав. відділу аспірантури та докторантури канд. філол. н., проф. **Ірині Василівні Разуменко**. Великою честю для мене був виступ проректора

ун-ту докт. філос. наук, проф. **Світлани Вікторівни Бережної**.

Цей захід, його позитивні відгуки та атмосфера надихнули мене на подальшу співпрацю, тепер уже з факультетом початкової освіти. 17 листопада, коли ми відзначаємо Міжнародний день студентів, я провів онлайн-лекцію для студентів, докторантів і викладачів ун-ту на тему: «М. Монтессорі в дошкільній та початковій освіті». Організувала цю зустріч докт. пед. наук, проф., декан ф-ту початкової школи ХНПУ імені Г.С. Сковороди. **Тетяна Олексіївна Довженко**. Цю лекцію відвідало понад 80 охочих, модерувала її докт. пед. наук, доц. **Оксана Альбертівна Мкртчян**.

Дякую **Катерині Микиті** — моїй учительці — за мовну підготовку до цих лекцій. Ця можливість для мене — великий досвід. Сподіваюся на подаль-

«БУМЕРАНГ» У CARDIFF METROPOLITAN UNIVERSITY

3 12 листопада по 20 грудня 2022 р. наша збірна з художньої гімнастики та черпидиного перебували в Cardiff Metropolitan University за програмою обміну студентами, підвищення спортивної кваліфікації та встановлення професійних зв'язків з викладачами та студентами Cardiff Metropolitan University.

У складі делегації були здобувачі ф-ту ФВ і спорту та аспірантки ХНПУ імені Г.С. Сковороди (Є. Толубенко, Я. Бережна, А. Ярославцева, Д. Дев'ятко, В. Титаренко, К. Філон), які входять до складу збірних команд з художньої гімнастики та черпидиного під керівництвом зав. каф. спортивно-педагогічних дисциплін і фітнесу, доц. **Юлії Голенкової**.

За період перебування команда взяла участь у таких заходах:

12 листопада — День відкритих дверей (Open Day Cardiff Metropolitan University). Разом із майбутніми абітурієнтами, члени команди відвідали екскурсію ун-том, познайомились зі спортивною базою Школи спорту та наук про здоров'я. Команду привітала Vice Chancellor Prof. Cara Aitchison.

14 листопада відбулась зустріч з Anna Dukes та представниками міжнародного відділу, які ознайомили з історією міста, надали інформацію з організаційних

питань: телефони екстрених викликів, транспорт, техніка безпеки перебування в країні, графік тренувань і 3-разове харчування спортсменів та інше.

17 листопада відбулась зустріч з Christine Faulkner (Director of the English Language Training Centre) для організації занять з підвищення рівня володіння англійською мовою членів команди. Заняття проводилися 3 рази на тиждень.

21 листопада проходили спільні тренувальні збірної ХНПУ та збірної Cardiff Met зі спортивної гімнастики. Незважаючи на різні види спорту та їх специфіку, отримали задоволення від тренувань. Обмінялись досвідом у техніці виконання елементів. Наша команда поділилась досвідом проведення партнерних розминок.

7 грудня відбулось відкрите заняття для двох команд. Заняття відвідало керівництво, викладачі та директорка English Language Training Centre,

адміністрація Школи спорту та наук про здоров'я Cardiff Metropolitan University (див. фото). Під керівництвом Ю. Голенкової була створена спільна спортивна композиція, з якою виступили спортсмени двох команд. Спортсмени кожної команди продемонстрували свій рівень спортивної майстерності та виконали спільні вправи. Заняття було яскравим, емоційним. Від видовищності, складності та спільної роботи отримали задоволення не тільки глядачі, а й самі виконавці.

Між тренуваннями дівчата мали змогу відвідати виставні місця Кардиффу (парки, набережні Кардиффської затоки, центр міста, різдвяні ярмарки), історичні пам'ятки Уельсу (музеї, замки та ін.).

Сподіваємось на продовження спільного проекту між нашим університетом та Cardiff Metropolitan University.

Юлія Голенкова, зав. каф. спортивно-педагогічних дисциплін і фітнесу

Сумуємо

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ ГЕРОЮ

10 березня 2022 р. під Ізюмом загинув випускник 2014 р. юридичного ф-ту ХНПУ імені Г.С. Сковороди **Дмитро Чичельник**.

Дмитро Олександрович Чичельник, 1992 р. н., солдат 81 ОАМБр загинув, стримуючи орди окупантів, які хотіли блискавичними ударами відсікти східні області України, оточити та розбити наші найбоекватніші війська на Донбасі. Але завдяки мужності та надлюдським зусиллям наших захисників, які поклали своє життя за Батьківщину, планам ворога не судилось втілитись. Дмитро був похований у Дніпрі. Указом Президента України від 5 квітня 2022 року № 214/2022 нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно) — за особисту мужність і самовіддані дії, виявлені в захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі.

Тепер, після звільнення рідної Балаклії, наш Герой повертається додому на вічний спочинок. Солдата було перепоховано 11.12.2022 р. на Балаклійському міському цвинтарі.

Без батька залишилось троє синів... Щирі співчуття рідним.

Керівництво ун-ту та ф-ту

КОЛИ ЗАКІНЧИТЬСЯ ВІЙНА...

Саме після початку війни багато людей почали по-справжньому цінувати своє життя, буденні речі. Після Перемоги України, що станеться стовідсотково, люди почнуть цінувати те, що мають зараз, і те, що отримають в майбутньому. Наші захисники повернуться додому героями. Про тих, хто загинув, захищаючи нас та нашу Батьківщину, будуть писати вірші, пісні. Мені дуже пощастило: близькі люди не постраждали. Але я хочу бути впевнений, що моїй родині нічого не загрожує, хочеться спокійно вийти на вулицю з друзями, спілкуватися про що завгодно, аби не про війну.

Коли я вступав на перший курс, була пандемія, а коли закінчував — почалася війна, тому мені так і не вдалося відчувати студентське життя, про яке мені розповідали друзі. Сподіваюсь, що всі ці проблеми зникнуть і нарешті зможу продовжити навчання вже офлайн.

Коли закінчиться війна, нас чекає шлях відновлення нашої країни. Відбудовувати міста, інфраструктуру — це те, що буде нашою новою метою на довгий час, але після цього Україна відновиться, як фенікс.

О. Мельничук,
II курс ф-ту історії і права

СПОРТ

1–2 грудня в Румунії **Валерія Захаревич**, здобувачка II (магістерського) РВО ф-ту ФВ і спорту, 51 група, виборолла 2 місце на Чемпіонаті Європи з боротьби самбо серед дорослих.

